

Jana Fischerová vedla monitorovací mise Rady Evropy při komunálních volbách v Estonsku

10.11.2025 - Jana Fischerová | Svaz měst a obcí České republiky

V Estonsku probíhaly volby dne 19.10.2025 do všech místních samospráv. Kongres místních samospráv a regionů Rady Evropy obdržel oficiální pozvání zúčastnit se těchto voleb jako monitorovací mise. Jana Fischerová byla nominována jako vedoucí této mise.

Byli jsme zastoupeni v celkovém počtu 16, celkem 7 týmů, navštívili jsme 75 volebních místností. Občané mohou volit elektronicky od pondělí do soboty a v neděli jen prezenčně ve volebních místnostech, které jsou otevřeny od 9 do 20 hodin. U voleb jsme viděli i mnoho mladých lidí, mohou volit již od 16 let. Zaujalo mě, že v případě tzv. I voting (elektronických voleb) mohou svoji elektronickou volbu ještě změnit přímo ve volební místnosti, tento konečný hlas je poté platný. Měli jsme možnost diskutovat celkově o přípravě voleb, volební kampani, zákonu o volbách, finančních podporách politickým stranám i jednotlivým kandidátům, přípravě volebních lístků, zastoupení žen jednak se zástupci politických stran, zástupci médií, státního volebního úřadu, neziskových organizací, ale i s velvyslanci jednotlivých zemí (včetně jeho excelence Zdeňka Beránka za ČR), s volenými zástupci hlavního města Tallinnu, ale i se zástupci Asociace estonských měst a obcí. Naše monitorovací týmy byly nejenom v Tallinnu, ale i v dalších městech - v Tartu, Narva, Võru.

Estonsko je průkopníkem elektronických voleb (I-voting) a byla první zemí na světě, která umožnila legální hlasování přes internet v roce 2005 během komunálních voleb. Elektronické volby probíhají během předběžného hlasování (6 dnů před hlavním volebním dnem). Hlasující mohou své elektronické hlasy změnit, přičemž platný je vždy poslední odevzdaný hlas. Na volební den lze hlas změnit i osobním hlasováním ve volební místnosti. Estonský systém elektronického hlasování je inovativní, ale přesto podrobený neustálému přezkoumávání z hlediska bezpečnosti a transparentnosti.

Od roku 2021 v Estonsku mají centralizovaný elektronický volební registr, jejich veřejná správa je z 99 % plně digitalizovaná, tato země patří mezi v Evropě mezi „digitální velmoci“. Toto významně přispělo k úspěšné realizaci reformy veřejné správy.

Volební kampaň v jednotlivých městech se týkala lokálních témat, jen v Tallinnu, kde je sídlo jejich jednokomorového Parlamentu (101 poslanců), byla předvolební témata promíchána s celostátními problémy, jako např. Zákon o reformě ve školství, kdy se postupně zavádí jako jediný povinný jazyk ve školách estonština a další jsou volitelné. Dále stále aktuální je také reforma veřejné správy, která stále probíhá.

V těchto volbách byla vysoká volební účast 59,2 %, z celkového počtu odevzdaných hlasů toho 54,2 % bylo odevzdáno ve volebních místnostech a 45,8% elektronicky. V roce 2021 bylo zvoleno do samospráv 29%, nyní v roce 2025 bylo zvoleno více žen - 31,8%. Celková atmosféra těchto voleb byla velmi důstojná a poklidná.

Jana Fischerová

Zastupitelka města Havlíčkova Brodu, členka zahraniční komise Svazu měst a obcí

<https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/jana-fischerova-vedla-monitorovaci-mise-rady-evropy-pri-komunalnich-volbach-v-estonsku>